

50804

BUDAPEST

XVIII. évfolyam

1938. XI. — XII.

MAGYAR MUNKÁS SZEMLE

TÁRSADALOMPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: XI., Badacsony-u. 8.

Előfizetési díj: Egész évre 20 pengő.

Pozsonyt,

Erdélyt,

Dr. Jánosy

26

MINDENT

VISSZA!

MAGYAR MUNKÁS SZEMLE

T Á R S A D A L O M P O L I T I K A I F O L Y Ó I R A T

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **XI., Badacsony-u. 8.**

Előfizetési díj: **Egész évre 20 pengő.**

Magyar ünnepek

Legutóbb megemlékeztünk a magyar történelem gyásznapjairól, ma végiglapozzuk ezeréves multunk hiteles krónikáját, keresve, kutatva örömunnepek után s megdöbbenve kell megállapítanunk azt a szomorú tényt, hogy országos jellegű, a magyar nemzet teljes egészére kiterjedő ünnepet egyáltalán nem, vagy jó nagy adag elfogultsággal is csak nagyon szórványosan találunk. Több mint ezer esztendeje él itt a magyar a Kárpátok övezte ősi földjén, de nem juttatott neki a gondviselés mást, mint megszakítás nélküli küzdelmet, örökös harcot, s ha nagynéha a kifáradt külellenség rövid időre nyugtot hagyott is neki, akkor egymásnak esett a magyar, befejezni akarván a pusztítást saját magán. az öldöklő, írtó harcot, amit a magyar földet környező sok ellene végrehajtani képtelen volt.

Az ezeréves szüntelen harc, háború, öldöklés és visszavonás nem sok időt hagyott nemzetünknek a békés fejlődésre. Amint egyik ellenségünkkel végeztünk, máris rajtunk ütött a másik, talán még arra sem igen maradt időnk, hogy az alig befejezett harcok után kiesorbult kardunkat újból kiélesíthesük. Szent Istvántól IV. Károlyig egy szüntelen hadakozás a magyar történelem, s a világ legnagyobb csodája az, hogy még mindig élünk itt, hogy még mindig megmaradtunk 10 milliót meghaladó lélekszámban és önálló, független állami életet élünk.

Sok gyász, mérhetetlen veszteség vérben és anyagiakban sujtotta a magyart s e sok keserűség, felsorolhatatlan baj és veszedelem közepette megállottuk helyünket, erősen megfogyva, sokszor eltiporva, megcsónkítva. de törve nem s a jövőnkbe vetett hitet soha fel nem adva, makacs elszántsággal, törhetetlen élni akarással túrva a balsors reánk zúdított minden csapását. Bámulni lehet, sőt kell azt a hihetetlen szívósságot, amely-

lyel a magyar ezer esztendő s súlyos harcait végigverekedte, csodálni azt a soha ki nem fogyó életerőt, amely ezernyi ellenségével szemben is meg tudta tartani az ősi földet, rokon és barát nélkül az ősi nyelvet, szabadságot, függetlenséget.

És vajjon melyek lehetnek ugyan azok az örömnépek, amelyek emlékére feldobog a magyar szív, felzokog bennünk a hálaadó ima? Szörnyen szűkmarkú volt e tekintetben velünk szemben a gondviselés, hiszen ezer év szenvedései közt mindössze három olyan eseményre akadunk, amelyekről egy kis jóakarattal azt mondhatjuk, hogy a magyarságnak örömnépe lehet. Ezek Szent István királyunk országalapítása, Budavárának visszafoglalása és 1938. november 2., a bécsi döntés napja.

Az első kettőről nem kell bővebben megemlékeznünk, hiszen minden iskolás gyerekünk ismeri ezek jelentőségét, de szólnunk kell igenis az utolsóról, amelynek következménye a TRIANONI SIRBOLT megnyílása, egymillió testvérünk viszsztatérése az anyaországba.

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül ezzel kapcsolatban egyik nagy napilapunknak erről írott közleményét, amely az újságírás oly fokú hanyagságát mutatja, hogy azt még a legkisebb vidéki lapocskával szemben is bűnül rónánk fel. Azt írja a „Pesti Hírlap” november 3-i számában, hogy „*Mindszontek* délutánján” stb. És konzequens akarván maradni, emígyen fejezi be nevezetes cikkét: „Bizonyos, hogy ez a *Mindszontek* napja?”, stb. Ne vegye nekünk rossznéven aposztrofált laptárunk, de ez talán mégis csak túl nagy felületességre vall, elévgre megírhatta volna azt a cikket keresztény író is, vagy ha ilyen a „P. H.” szerkesztőségében nem akadna, esetleg átnézhetne volna keresztény revízor, amely esetben bizonyára elmaradt volna ez a bosszantó „elírás”, amely annál is bosszantóbb, mert oly nagyjelentőségű eseménnyel kapcsolatban történt meg, amely esemény talán mégis csak megérdemelte volna, hogy a keresztény naptárt ismerő munkatárs felülvizsgálja az arról szóló tudósítást! No de ez csak alaki kérdés, sokkal kellemetlenebbek a hivatkozott orgánus későbbi állásfoglalásai, amikor úgy látszik, teljesen megfélemedezett arról, hogy a revízió szövszólója indokolatlan alkotmányjogi aggodalmak miatt nem támadhat neki azoknak a férfiaknak, akik ennek a revíziónak egy csepp kis részét nagy erőfeszítések után végre valóra váltották.

Évszázadok emlegetik a „turáni átkot”, szomorúan kellett tapasztalnunk, hogy ez nem üres szóbeszéd, hanem keserű valóság. A Felvidék felszabadult részeinek birtokba vétele még alig fejeződött be, amikor a második Imrédy kormányból ki maradt miniszterek nagy hirtelen aggasztó jelenségeket kezdtek észlelni, amelyek az ősi alkotmány ellen törnek. Hihetetlen

aggódás szállta meg ezeket az alkotmányvédő urakat, olyannyira, hogy házi orvosaik nyilatkozata szerint napokon át álmatlanul fetrengtek kemény fekhelyükön s nagy adagokban kellett altatókat szedniök, hogy napi kemény munkájuk után némi enyhülést, pihenést találjanak. Minden rokonszenvünk, sajnálatunk ezeké az aggódó honfiaké, mégis teljes tiszteletünk kifejezése mellett megkérnők őket, tegyék félre honfigondjait és kíséreljék meg a magyar egység minden körülmények között való megtartását, amire éppen ma oly rettenetesen nagy szükségünk van. Nem kell egyébre hivatkoznunk, mint arra a sajnálatos tényre, hogy az ő aggodalmaikról Sirovy és illusztris társasága előbb értesült, mint mi s annak a keserves alkudozásnak nem kis mértékben ez az ő hazafias aggodalmuk volt az oka. A mi szerény véleményünk az, hogy nem az az igazi hazafi, aki felesleges aggódással konkolyt hint és visszavonást teremt, hanem az, aki ezekben a nehéz időkben hűséggel, önzetlenséggel és áldozatkészséggel szolgálja nemzetét, hazáját. Tanuljanak egységet, együttérzést, hazaszeretetet felvidéki testvéreinktől, de főleg vezetőjük, Jaross Andortól, aki megmutatta az utat, amit ma minden magyarnak követnie kell, amikor azt mondotta, hogy:

„Üzenem minden olyan politikai aspirációnak, amely úgy gondolja, hogy a Felvidék politikai vadászmező; a Felvidék egységesen megszervezett, húszéves harcban egymáshoz simult magyar emberek tábora és nem politikai vadászmező senki számára. A felvidéki magyarság a nemzeti öntudat, a keresztény erkölcsiség és a szociális felelősségérzet szellemében jobboldali alapon összefogott egységes tábor. Aki ezzel szemben még ma is azt gondolja, hogy osztályharerről lehet beszélni a magyar társadalom keretében, hogy az elavult, úgynevezett liberális demokrácia fennmaradhat, az téved és azzal felvesszük a harcot. Mi unjuk a személyi torzszalkodást, minket nem érdekel az, hogy az egyik kegyelmes úr hogyan akarja kimozdítani a bársonyszékből a másikat. Minket nem érdekelnek kegyelmes urak egymásközi harcai, mi csak a magyar nép kenyerére gondolunk.”

Minden fenntartás nélkül aláírjuk Jaross kijelentését s kérve kérünk minden magyart, szívleljé meg azt; ha majd eljő az az idő, amikor széles e hazában mindenki így fog gondolkodni, de cselekdni is, akkor boldogan, testvéri szeretettel, együttérzéssel fogjuk várni a majdan elérkező, sóvárogva várt igazi magyar ünnepeket!

Valaki hazudik

Ez év november 27-én a „Pesti Hírlap” és a „Népszava” is részletes riportot közölnek a magyarországi németek tanácskozásáról. Lehetetlenség részünkre szó nélkül elmenni ezek mellett, ideiktatjuk mind a kettőt kommentár nélkül, rábízván olvasóinkra, döntsék el, a kettő közül melyik hazudott?

A „Pesti Hírlap” így számol be erről az összeövetelről:
„A magyarországi németek új hazafias egyesületet alakítottak.

A magyarországi németek képviselői szombaton délután Budapesten „Volksbund der Deutschen in Ungarn” néven új országos német egyesületet alakítottak. Az alakuló közgyűlésre 148 község németajkú lakossága küldötte el megbízottait. Az ismertnevű német politikusok közül ott volt dr. Huss Richárd egy. tanár, dr. Goldschmidt György, dr. Mühl Henrik. Dr. Goldschmidt György megnyitó szavaiban dr. Jekel Péter államtitkárt kérte fel a gyűlés vezetésére.

Dr. Basch Ferenc, a mozgalom vezetője, megállapította, hogy a magyar állam a németeket sohasem akarta megfosztani népiségüktől. Őszintén, tisztességesen megbecsülte azt mindig és mindenütt, a falvakban, az iskolában, a templomban. A német nép meg akarja tartani a maga népiségét. Részletesen kifejtette, hogy „népiség” alatt a népi sajátosság érvényesítését, a gyermekek nevelését, a szegények védelmét és a szétszórt németek összetartását érti. Ennek a népiségnek a megvédése lesz az egyesület feladata. Erős szavakkal tiltakozott az ellen, hogy a magyarországi németiséget pángermánizmussal bélyegezzék meg. Idézi a német kancellárnak Horthy Miklós kormányzó ő főméltósága látogatása alkalmából mondott szavait, (hosszantartó zúgó taps, Heil! Sieg! kiáltások) amelyek szerint Magyar- és Németország között a határok véglegesek. Az első német ember kijelentése itt is érvényes!

Schilling Hans gazdagyerek szavalata után dr. Goldschmidt György ismertette az alapszabályokat, amelyeket egyhangú felkiáltásokkal elfogadtak. Tiszteletbeli elnökké Brandt Jakabot, dr. Faulstich Aegidiust és dr. Mühl Henriket választották meg. Elnök dr. Basch Ferenc, elnökhelyettes dr. Goldschmidt György, főtitkár Albert Miksa, titkár Bósz Fülöp és Schilling Hans lett.

Még több felszólalás után dr. Jekel Péter államtitkár zárószavai után a fúvózenekar eljátszotta a Magyar Hízek-egyet s ezzel az alakuló gyűlés végetért.”

Most nézzük, mit tud erről a gyűlésről a „Népszava”?
„Autonómiát követelnek a magyarországi németek.”

Szombaton délután Budapesten „Volksbund der Deutschen in Ungarn” néven új német *kisebbségi* egyesület alakult. Az alakuló közgyűlésen megjelent Basch Ferenc, Huss Richárd, Mühl Henrik, Goldschmiedt György és több más *szélsőséges* gondolkozású német kisebbségi vezető. A terem falán németnyelvű feliratok voltak, a táblákon ilyen szövegű feliratokat lehetett olvasni: „Erődet a népednek!”, „Egy nép fiai vagyunk!”

Az alakuló gyűlésen Jekel Péter államtitkár elnökölt. Az új egyesület célját Basch Ferenc ismertette. Hangoztatta, hogy az öntudatra ébredt német nép a saját erejével kívánja kivívni jogait, mert a magyarországi németek, *németek* akarnak maradni. (A gyűlés hallgatói „Sieg-Heil” kiáltásokkal helyeseltek Baschnak.) Azokat akik a „német népcsaládhoz” tartoznak, minden eszközzel támogatni kívánják, a többi közt önkéntes munkaszolgálatot vezetnek be, német sportegyesületeket alakítanak és az óvodától a középiskoláig gondoskodnak a „német népcsalád” oktatásáról.

Ha a magyar kormány nem támogatja ezeket a követeléseket, akkor ők kénytelenek lesznek a harcot választani.

A továbbiakban hangoztatta, hogy a magyarországi némettség sebei még nem gyógyultak be és az ingadozó bizalmat csak méltányos politikával lehet helyreállítani.

Több felszólalás után megválasztották a tisztikart, az egyesület elnöke Basch Ferenc lett — majd Mühl Henrik mondott beszédet. Eszerint a magyarországi némettség 200 éven keresztül szervezetlen volt és nem volt vezetője, de most

saját vezetést és autonómiát követel,

hogy megtarthassa német népiségét, amelyet nemcsak a nyelv, hanem a vér is meghatároz.

Jekel Péter államtitkár zárószavai után hangos „Sieg-Heil” kiáltások közben ért véget a közgyűlés.

Nem vagyunk egyik orgánumnak sem barátja, sem híve. A mi lelkiségünk egyaránt távol áll a liberális „P. H.”-tól, de még távolabb a Conti uccától. Azt meg kell állapítanunk, hogy egyikük szemérmetlenül hazudik, amikor ezt a rövid kis hirecskét közli. Nem tudjuk feltételezni a „P. H.”-ról, hogy tudatosan elferdítené a közgyűlésen történeteket, viszont a „Népszava”-részéről történt szándékos hamis beállítások nem tartoznak éppen a ritkaságok közé. Így hát nem lesz túlnehéz annak a megállapítása, ki hazudott, annál kevésbbé, mert a hivatalos lap közleménye erről az alakuló ülésről a „P. H.”-t igazolja. De meg tudjuk érteni az *elvtársakat*, hiszen ahol Hitleren lehet ütni egyet, azt az alkalmat a világért sem mulasztanák el. Már pedig más cél nem lebeghetett a *reporter-elv*-

társ előtt, pusztán csak az, hogy a magyar állameszme ellenségének állítsa be azt a német kisebbséget, amely megtartva nyelvét, kultúráját évszázadokon át, mégis mindenkor hű fia volt a neki otthont nyújtó Magyarországnak. Ezek a közfigyelmet fel sem keltő apró huncutságok adnak aztán alapot olyan ellenőrizhetetlen helyről származó híreszteléseknek, hogy Hitler Németország határait a Fekete Tengerig fogja kitolni és mindent elseper, leigáz, ami útjába esik. Nem új dolog ez a Conti uccai sajtóbetyárkodás, de azon mégis csak meg kell ütköznünk, hogy ezt a „Népszava” megtorlatlanul üzheti. Láttuk ezt a tendenciát a parlament legutóbbi tanácskozásai alkalmából is érvényesülni, amikor egyik képviselő-*elvtárs* szólott a felvidéki javaslatához. Legbelső érzelmeinek ugyan nem mert kifejezést adni, de tüntető aljassággal nem vett tudomást arról, hogy a bécsi döntőbírósi ítélethez mégis csak volt néminemű köze a vezér-kancellárnak is.

A Conti uccától sohasem vártunk nemzeti érzést, a Marxizmustól elbutult koponyák konokul kitartanak a nemzetköziség ma már széles e világon esődöt mondott tévtanai mellett. Hogy ez a konokságuk hova vezet, azt rövidesen a saját bőrükön fogják tapasztalni, hiszen a józanul gondolkozó, magyarul érző munkásság java már amúgy is megszakított velük minden érintkezést. Nincsen már olyan nagyon messze az az idő, amikor az a néhányezerre zsugorodott hívük is megvonja tőlük bizalmát, amelyet soha ki nem érdemeltek és a parlament szegényebb lesz egy színfolttal, (úgy is mondhatjuk, hogy szegényfolttal, hiszen az ő megjelenésük hozta be a t. házba az addig ott ismeretlen istálló és kocsmahangulatot!) De ezen legkevesebb okunk nekünk van siránkozni, annál is inkább, mert meg vagyunk arról győződve, hogy a magyar munkásság bizonyára fog találni helyettük más, minden tekintetben külömb képviselőt, aki nemcsak a saját maga előnyére, de legelső sorban megbízói érdekében fogja ezt a megbízatást kihasználni.

A szociál-demokráciának immár több évtizedes multja van Magyarországon, de amíg más országokban némi kis eredményességre vissza is tekinthet, nálunk sajnos csak rombolást, no meg egynéhány *elvtársnak* „életnívó” emelkedést hozott. Vagy javára írhatjuk az „őszirózsás” forradalmat? Esetleg 1919. március 21-ét? Avagy az oláh megszállást? És a munkásság, amelyet kötelessége lett volna szívvel-lélekkel képviselni, vajjon mit köszönhet nekik? Legyünk őszinték, egyszerűen semmit! Arra hiába hivatkoznának, hogy a polgári társadalom megnemértése okozta működésük eredménytelenségét, hiszen mindent, amit a munkásság eddig elért, éppen ennek a

polgári társadalomnak köszönheti, amely nem egyszer erején felül áldozott, csak hogy a nálánál szegényebb munkástevéren segítsen. De ehhez a képviselő-*elvtársak* vajmi kevésse járultak hozzá. Emlékszik-e vajjon az országban bárki is, hogy ők csak egyetlen egyszer is megkísérelték volna, hogy a munkásság egyeteme érdekében egy javaslatot, egy eszmét, egy gondolatot előhoztak volna? Mi ilyenfajta működésükről nem tudunk, de tudjuk azt, és nem csak mi, hanem ország-világ is, hogy közel 20 esztendő óta parlamenti működésük kimerült a lármában, botrányokozásban és zavartkeltésben. Hogy ez a „dicsőséges” szereplésük nem túl nagyon nyerte el a komoly gondolkodású, jó érzésű magyar munkásság tetszését, arról senki más, csakis ők tehetnek, s ezért pusztán sajátmagukat okolják majd akkor, amikor a legközelebb bizalmat kérnek a munkásságtól s ez majd megtagadja tőlük azt.

Jól tudjuk, hogy a szociáldemokráciának ideig-óráig legfőbb erőssége a nemzetköziség volt. De miután a nemzeti eszme széles e világon mindenütt erősebbnek bizonyult, a szoc. dem. végleg megbukott. Ezt a tényt sehogysen akarják a „magyarországi” elvtársak tudomásul venni, ők még mindig nem veszik észre, hogy már nem Károlyi Mihály, hanem Imrédy a miniszterelnök, s ha immel-ámmal beletörődnek is abba, hogy Magyarországnak a rajongásig szeretett kormányzója van, mégis tüntetőleg mellőzik, lapjukban megemlékezvén főméltóságáról, ennek a kijáró magas címnek használatát. A „Népszavának” a főméltóságú úr egyszerűen csak „a kormányzó”, vagy „Horthy”. Megszoktuk ugyan már, hogy a napilapoknak eme gyöngye mindent sárba tipor, ami magyar, ami szép, ami a magyarnak az imádásig kedves, de mégis fel kell szólítanunk az illetékeseket, szorítsák rá a magyar sajtónak ezt a diszpéldányát arra, hogy a többi lapokhoz hasonlóan adja meg mindenkinek, de első sorban a magyar államfőnek az annak mindenki részéről kijáró címet. Főméltósága minden magyarnak egyformán kormányzója, de nem puszipajtása a „Népszavának”, s ezért megköveteljük, hogy a feltétlen tisztelet hangján és igenis magas címének kiírásával együtt emlékezzék meg róla. Hogy Peidlről, Buchingerről vagy Mónus Illésről hogyan ír, az maradjon az ő dolga, de a mi kormányzónk az még a „Népszavának” is Főméltóságú úr!

Szerfelett csodálkozunk különben azon, hogy az illetékes hatóságok, amelyek egyébként igazán hivatásuk magaslatán állanak, ezzel a lappal szemben oly nagyon enyhén kezelik a sajtótörvényeket és rendeleteket. Az a mocskos, útszéli hang, amelyen ez, a magát a magyar munkásság hivatalos szócsövének kinevezett orgánus cikkeit „elköveti”, a legtöbb esetben

felháborító. Hihetetlen mérveket tud ölteni gyűlölködése, ha megszámlálhatatlan bűneiből egyet-mást ráolvasnak. Figyelemmel kísértük legutóbbi „mérkőzését” egyik keresztény nemzeti alapon álló napilapunkkal, a „Rokkantsegélyzővel” kapcsolatban. Nyomdafestéket meg nem tűrő ocsmánysággal válaszol az adatszerűen felsorakoztatott vádakra, amelyekből a soc. dem. gazdálkodást jellemző alábbi részleteket szükségesnek látjuk közreadni. Ismételjük, hogy ezek már napvilágot láttak az említett polémia folyamán, de a „Népszava” nem tartotta észszerűnek továbbfolytatni a kérdés feszegetését, annál is inkább, mert azóta a „vita” illetékes fóruma, a büntetőbíróság elé került. Hivatkozott lapból vesszük alábbiakat.

„A szociáldemokrata szakszervezeti választmány értekezletet tartott, amelyen Peyer *elvtárs*, mint napirendi előadó, főhelyen foglalkozott a nyomdászszakszervezetek ellen elhangzott vádakkal és az összes állításokat aljas rágalmaknak minősítette. A betérjesztett határozati javaslat szerint „felelőtlen elemek” izgatnak csupán, s a szakszervezeteknek nincs titkolnivalójuk, mert nem titkos alapokból, hanem a tagok legális járulékaiból fenntartott testületek, amelyeknek működését a törvény értelmében a hatóságok ellenőrizhetik. Peyer *elvtárs* felvetette a kérdést, hogy mernek és kik mernek vizsgálatot követelni, amikor a nyomdászszakszervezet tagjai megbíznak a vezetőkben. A megható önbizalmi nyilatkozat után Peyer kirohant a munkáskamara terve ellen, s azt mondotta, hogy a terv megvalósításával csak egy csomó tisztviselőt akarnak elhelyezni, márpedig a „munkásság nem azért alkotta meg szervezeteit, hogy azokkal a középosztály bürokratafiait eltartsák”.

A tapsvihar jólbegyakorolt kivárása után Peyer megdicsérte a munkásságot, elvetette a „Dopolavoro” gondolatát s ékesen bizonyította, hogy csak azok az igazi kultúremberek, akik hangos „Barátsággal” köszöntik egymást. — Ahány mondat, ugyanannyi félrebeszélő szándék és cselekedet. Hiába állítja Peyer *elvtárs*, hogy a magyarországi soc. dem. szakszervezetek sohasem kértek támogatást idegenektől, mert ez a büszke tétel sem külföldi, sem belföldi viszonylatban nem igaz. Hiába izgat Peyer *elvtárs* a tisztviselők fiai ellen, mert a soc. dem. gazdasági szervezetek nem a magyar munkások fiait, hanem a zsidó kispolgárokat hízlalják fel a magasabb társadalmi rétegekbe.

Nem az a kérdés, hogy mi joga mernek egyesek vizsgálatot követelni, hanem az, hogy van-e szükség vizsgálatra, még akkor is, ha azt senki sem kéri. És nem a munkásságot támadták meg kívülről, hanem a munkások által áldozatosan összeadott milliók kezelőit, a felelős vezetőket. Peyer *elvtárs* nem tud olyan dícséretet elzengeni a magyar munkásról, amit mi

szívünk szerint át ne éreznénk. Tudjuk, hogy a szervezett munkásság rengeteget áldozott a maga érdekvédelmére, kultúrájára, tudjuk, hogy vérzett, szenvedett velünk együtt a világégésben, tudjuk, hogy itt él és itt hal meg népünk sorának alázatos megosztásában, tudjuk, hogy elnyomták, kiuzsárázták, megsértették emberi méltóságában és tudjuk, hogy testvérünk, a magyar munkás s igazságosabb, emberibb életrendre joggal vágyódik. Tudjuk mindezt, segítsére vágyó felelősségérzéssel, de most nem erről van szó. Az a kérdés, hogy mi történik a munkásság pénzével, hogyan használják fel a befolyó milliókat s hogyan kezelik a vagyont? Az a kérdés, hogy a munkáspolitikai marxista iránya tud-e segíteni a nyomorúságon, vagy új szervezeti formát és új politikai keretet kell-e teremteni a magyar ipari munkásság jobb jövődjé érdekében?

Lehetséges, hogy ez a két kérdés igen kellemetlen a jelenlegi marxista munkásvezéreknek, de bizonyos, hogy komoly, sorsdöntő kérdése a műhelyek, gyárak és irodák dolgozó magyar munkásságának.

A soc. dem. ellenőrzés alatt álló gazdasági szervezetek összvagyonára szerény számítással 30 millió P-re tehető. A soc. dem. szakszervezetek átlagos évi bevétele 4 millió pengő, ami egy 100 millió pengős vagyon évi jövedelmét bírja állandóan a marxista vezérekre. A 30 millió pengős vagyon a fellelhető elszámolások szerint, semmiféle tiszta jövedelmet nem biztosít, a soc. dem. részvénytársaságok osztalékot nem fizetnek, s a növekvő fenntartási költségeket vígan és üdén a vagyonból fizetik. A részvénytársaságok, szövetkezetek és vállalatok vezetősége, különböző és igen érdekes variációkban az *elvtársak* megértő, maroknyi csoportjából tevődik össze. Aki az egyik vállalatnál vezérigazgató, az a másik gründolásban már csak igazgatósági tag és fordítva. — A dúsgazdag Győrki Imre, Steinberger-Szirtes Fülöp, a hírhedt Bárdos Ferenc, a szorgalmas Méder Rezső, a furcsanevű Halászovics Leó, Taubner Vilmos, Tauszig Béla, Sarlós Lajos és Péter József az állócsillagok a nagy üzletekben, akik körül vagy száz kisebb bolygó kering a soc. dem. üzleti élet egén.

Az *Általános Fogyasztási Szövetkezet* üzletrésztőkéje kétmillió 185.620 P. Győrki Imre *elvtárs* igazgatja ezt a vállalkozást, a 75 fűszerüzlettel, 34 mészárszékkal és a tekintélyes alvállalatokkal egyetemben.

A *Törekvés Takarékpénztár*t Steinberger Fülöp *elvtárs* vezeti. Ennek a pénzintézetnek 753.000 P az alaptőkéje és tartalékja, de 4.874.000 P betét fölött rendelkezik. A kimutatott évi eredmény 15.000 P.

A *Hermes Biztosítót* Bárdos Ferenc, Méder és Halászovics *elvtársak* boldogították, (amíg az ügyészség közbe nem lépett!),

súlyosan veszteséges eredménnyel, pedig az alaptőkéje és tartalékja 3,785.000 P, értékpapírállománya 1,364.000 P-t képvisel; elképesztő pénzügyi manipulációk sorozatán bukdaesolt már keresztül 15 év óta. Osztalékot 9 év óta nem fizetett.

A Magyar Rokkantsegélyző és Nyugdíjegylet Bárdos, Méder és Halászovics *elvtársak* vadász és halászszerkülete volt, amíg az ügyészség itt is közbe nem lépett. Ennek a rovott múltú soc. dem. egyletnek 40.000 tagja és gyanus-pontosan 10 millió pengő vagyona volt. A vezetőség a Markóban ül, kivéve Bárdos elvtársat, aki külföldön piheni ki az ügyvezetés és sikkasztás okozta fáradalmaait, de volt pofája, salvus conductust kérni, visszatérése esetére.

A Corvinia Ált. Biztosító Propper *elvtárs* vezetése alatt 908.000 P alaptőkével és tartalékkal 2000 P tiszta eredményt mutat ki s csak azt kellene tudni, hogy miként sikerült ezt a mérleget előbúvészkedni, mert a Corvinia már régen benn fekszik a csődszakadék fenekén.

A Hajnal Ipari r.-t. is Györki *elvtársat* dícséri gazdájának, 337.000 P alaptőkét és tartalékot, 458.000 P értékű anyagot és 12.000 P veszteséget mutat ki.

A Palatium Építő r.-t. újra Bárdos *elvtársat* ragyogtatja az élen. Vagyona 1,346.053 P, vesztesége 79.082 P.

A Világosság Guttman és Freund *elvtársakkal* legelől 700.000 P vagyonból biztosítja a soc. dem.-nak a 11.000 P veszteséget.

Folytathatnánk a felsorolást hosszú ideig s bevezethetnénk az olvasót a részletek rejtelseibe, de az eddigi adatok tökéletesen elegendőek bizonyítani azt, hogy a soc. dem. a mások szálkája helyett nyugodtan bámulhatná a maga gerendáját s a nagyhangú erényesőszködés helyett inkább rendet teremthetne a saját portáján, ahol a pénzügyi tudatlanság, felületesség és sok helyen az otromba tolvajlás dézsmálta meg a véres verejtékkel kiizzadt milliókat. A nyomdászsakszervezet egyszerű kis ügye mögött ez a nemzeti vagyon állagot veszélyeztető hatalmas probléma magasodik elénk. Nem az egyes szakszervezetek pénzügyeit kell hivatalosan felülvizsgálni, hanem a soc. dem. *vagyon és jövedelem teljességét*. A visszaélési lehetőségek a csulókban rejtőznek, az átírások, átkönyvelések, belső sító-lások, fedőszervezetek és részvénytársasági formák ügyesen zürzavaros összefüggéseiben s abban a laikus ellenőrzésben, amely a belügyi és pénzügyi fennhatóság jogait külön szervek útján gyakorolja.

A magyarországi szakszervezeti tanács kötelékébe tartozó munkásszervezetek 1928-ban 124.378 beszervezett taggal 4,922.208 P bevételt mutattak ki. Ugyanebben az évben a társadalombiztosításra kötelezett munkások száma 1,018.108 volt,

ami azt bizonyítja, hogy a soc. dem. a munkásságnak csak egy töredékét tudja megnyerni s a munkásjóléti kérdések megoldására marxista értelemben hasznosítani. 1930-ban a szervezett soc. dem. munkások száma 88.789-re esett vissza s ez a létszám a nagy ipari konjunktúrában is 1936-ig csak 113.000 főre emelkedett. Az 1935-ös választásokon a leadott 2,400.000 szavazatból 132.000 volt a soc. dem. szavazat, amikor a munkásság túlnyomó része a titkos szavazati jog áldásait élvező kerületekben él. Egészen bizonyos, hogy a soc. dem. véglegesen letört, s még ezt a közel 15 % szavazatot sem fogja tudni megkapni. Minden világnézeti különbség kikapcsolásával, egyszerű, józan számvetéssel bebizonyítható, hogy az egymillió főt számláló magyar munkásság, ha minden egyes munkás teljesen autonom szervezetben hozzájárulna a saját jóléti és kulturális intézményeinek fenntartásához, közel 40 millió P-t hozna össze évenként, amire nincs szükség. Ha pedig a jelenlegi szakszervezeti díjak egy-negyedét fizetné minden magyar munkás, akkor évi 10 millió P-vel a magyar munkásság minden szociális kérdése megoldható lenne. Ezt a lehetőséget csak a nacionalizmus tudja biztosítani, ebben van a soc. dem. elkerülhetetlen bukásának biztosítóka s nem abban a kérdésben, hogy mit nevezünk jobb, vagy baloldali világnézetnek.

A soc. dem. nem szavalhat az esetleges nagy bürokrata terhekről sem, mert a szakszervezeti kiadások gyors elemzése azt mutatja, hogy az évi 4 millió P-s bevételből 12 %-ot fordítanak „kezelési költségekre”, 5,4 %-ot agitációra és 29 %-ot az ingatlantörlesztésekkel ravaszul egybevetett „egyéb” kiadásokra. Ha ehhez a súlyos bürokrata terhekhez hozzászámoljuk a más tételekben elbujtatott, de valójában személyi jellegű kiadásokat, akkor csak azt mondhatjuk, hogy *ennyire urasan és vaskalapos bürokráciával megterhelten nem szabad a jobb jövőben nacionalista munkásszervezeteket vezetni.*

Elmúlik a szociáldemokrácia, mert mérhetetlenül felgyülemlett benne a korszerűtlenség, a belső ellentmondás, a szellemi köszvény és a visszaélés az anyagi javakkal, de az elmúlás előtt köteles elszámolni a nemzetet jelentő dolgozó millióknak, mert felelősség és elszámolás nélkül szerény kis nyugdíjuk sem lesz az elzavart vezetőknek.”

Ehhez a súlyos vádirathoz nem kívánunk semmit sem hozzátenni — egyelőre, legközelebb azonban visszatérünk erre a kérdésre s lesz még egykét megjegyzésünk a Conti-utcai „munkásöntudatra!”

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A Rimamurányi—Salgótarjáni Vasmű r.-t. XI. 26-án tartotta Bíró Pál elnöklésével 57. rendes évi közgyűlését, amely az 1937/38. üzletév zárszámadásait, valamint az ezzel összefüggő összes javaslatokat egyhangúan elfogadta és úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadta. A részvényenkint való 5.— P-s osztalék XI. 28-tól kezdve kerül kifizetésre. Az igazgatóságba új tagnak gróf Andrássy Mánót választották meg.

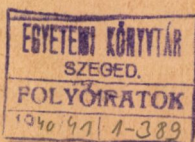
Az Országos Társadalombiztosító Intézet XI. 27-én tartotta közgyűlését a budai vígadó nagytermében. A közgyűlésen a belügyminisztert dr. vitéz Jósfay Görgy min. tan. képviselte. A Mabi részéről Hindy Zoltán vezérigazgató, az Ombi képviselőtében Blaschke Lajos vezérigazgató jelent meg.

Vitéz Huszár Aladár dr. elnök megnyitójában mindenekelőtt azokkal a történelmi eseményekkel foglalkozott, amelyek a közelmúltban játszódtak le s amelyek egymillió magyar visszatérését eredményezték Szent István birodalmába.

Ezután Lengyel Ervin dr., az OTI új vezérigazgatója tartotta beszámoló beszédét. Bejelentette, hogy a MAGYAR A MAGYARÉRT akciónak az OTI tízezer pengőt adományozott, a Felvidék több városában pedig bérházak építését kezdi meg. Megemlítette, hogy a betegségi biztosítási általános üzletágnak kétmillió pengő feleslege van és a háztartási üzletágon is 187 ezer pengő felesleg mutatkozik. Örömmel állapítja meg, hogy a biztosítottak létszáma állandóan emelkedik, ez év szeptemberében 901.000-re emelkedett. Ezután bejelentette, hogy 1927. óta az OTI 127 milliót helyezett el különféle vagyontárgyakba. Végül a hallgatóság nagy tetszése mellett közölte, hogy rövidesen sor kerül az OTI reuma-kórházának, majd tudószanatóriumának megépítésére is.

A zajos tapssal fogadott vezérigazgatói bemutatkozó beszéd után Kelety Kornél dr. a munkaadók, Lillin József pedig a munkavállalók részéről szólalt fel.

A Dreher—Haggenmacher Első Magyar Részvénytársaság XI. 29-én tartotta dr. Metzler Jenő elnöklete alatt rendes évi közgyűlését. A zárszámadások megállapítása után 480 P osztalék kifizetését határozták el. Az igazgatóságba új tagul enyedi Aich Hubertet választották meg. A szelvényeket dec. 2-től kezdve a Moktárnál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál váltják be.

SS

Schmoll-pasta magyar gyártmány

FELTEN és GUILLEAUME

SODRONY- ÉS SODRONYKÖTÉLGYÁR R. T.

Budapest, XI., Budafoki-út 60.

TELEFON : 258-880.

SÜRGÖNYCÍM: Telefon Guillaume Budapest

GYÁRTMÁNYOK:

Gyenge- és erősáramú ólom-
kábelek hozzávaló szerel-
vényekkel.

Villamosvilágítási vezetékek
és zsinórok eredeti „Okolit”
szigetelésű vezetékek.

Telefonzsinórok. Dynamitdró-
tok.

Selyemhuzalok. Lakk-kábelek.
Zománcozott vörösréz huzalok.

Szigetelő-csövek és ezek
tartozékai.

Gumicsövek.

Gumírozott szigetelőszalag.

Hajlékony szigetelő-tömlők
(„Fug.-csövek)

Hajlékony fémtömlők.

Hajlékony tengelyek.

„Fugolit” műgyanta - cellozal-
lemezek.

„Fugotex” műgyanta textil-
lemezek.

„Fug” jelzésű varniss-bapír.

„Fug” jelzésű varnish-vászon.

Elektrelytikus vörösréz-, bronz,
sárgaréz-, alumínium- és
aludur-huzalok, kábelek, ru-
dak és sinek.

Vas és acélsodronykötelek.

Butorrugók.

Gyantás forrasztó-ón, stb. stb.